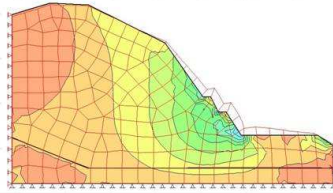

3. Proračun napreznja i deformacija

- Uvod u metode proračuna
- Teorijske osnove metoda proračuna
- Postavljanje modela i zadavanje ulaznih veličina
- Vrste proračuna
- Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

Uvod u metode proračuna

- Svrha proračuna
  - Stanje napreznja
  - Deformacije i pomaci točaka
  - Interakcija između građevine i tla/stijene
  - Simulacije faza izgradnje objekata
  - Promjene poreznog tlaka
  - Proces konsolidacije
- Metode proračuna
  - Mehanika kontinuuma
    - Metoda konačnih elemenata
    - Metoda konačnih diferencija
    - Metoda rubnih elemenata
  - Mehanika diskontinuuma
    - Metode diskretnih elemenata

Uvod u metode proračuna

- Računalni programi
  - FLAC (Itasca Consulting Group, Inc. USA)
  - UDEC (Itasca Consulting Group, Inc. USA)
  - SIGMA/W (GEO-SLOPE International, Ltd., Canada)
  - EXAMINE (Rocscience, Inc., Canada)
  - PHASE (Rocscience, Inc., Canada)
  - PLAXIS (Plaxis Bv, Nizozemska)

Teorijske osnove metoda proračuna

- Teorija elastičnosti
  - Tenzor naprezanja i deformacija
  - Uvjeti ravnoteža sila i momenata
  - Veze između komponenata naprezanja i deformacija
  - Jednadžbe neprekinutosti (kompatibilnosti)
- Teorija plastičnosti
  - Kriterij čvrstoće (plastičnosti)
- Rješavanje sustava metodom konačnih elemenata
  - Uvođenje konačnog elementa
  - Postavljanje jednadžbe konačnog elementa
  - Numerička integracija jednadžbe konačnog elementa
  - Postavljanje i rješavanje globalnog sustava jednadžbi

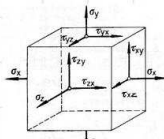
Teorija elastičnosti

- Dio matematičke fizike kojom se pokušavaju izraziti promjene stanja naprezanja i deformacija čvrstog, neprekinutog tijela
- Da bi se poznavalo ukupno stanje naprezanja u nekoj točki neprekinute sredine potrebno je poznavati devet komponenata naprezanja, od kojih σ_x , σ_y i σ_z predstavljaju normalna naprezanja, a τ_{xy} , τ_{xz} , τ_{yx} , τ_{yz} , τ_{zx} i τ_{zy} komponente posmičnih naprezanja na plohama diferencijalno male kockice
- Linearna i nelinearna teorija elastičnosti
- Vrijedi u području malih deformacija materijala, odnosno u području idealne elastičnosti

Tenzor naprezanja i deformacija

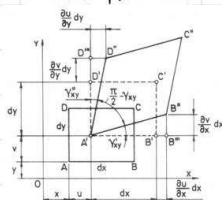
- Tenzor naprezanja

$$[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} \sigma_x & \tau_{xy} & \tau_{xz} \\ \tau_{xy} & \sigma_y & \tau_{yz} \\ \tau_{xz} & \tau_{yz} & \sigma_z \end{bmatrix}$$

- Tenzor deformacija

$$[\epsilon_{ij}] = \begin{bmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial u}{\partial y} & \frac{\partial u}{\partial z} \\ \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial y} & \frac{\partial v}{\partial z} \\ \frac{\partial w}{\partial x} & \frac{\partial w}{\partial y} & \frac{\partial w}{\partial z} \end{bmatrix}$$

Tenzor deformacija

- Normalne deformacije

$$\frac{\partial u}{\partial x} = \varepsilon_x \quad \frac{\partial v}{\partial y} = \varepsilon_y \quad \frac{\partial w}{\partial z} = \varepsilon_z$$

- Kutne deformacije

$$\frac{\partial v}{\partial x} = \gamma'_{xy} \quad \frac{\partial u}{\partial y} = \gamma''_{xy} \quad \gamma_{xy} = \gamma'_{xy} + \gamma''_{xy} = \left(\frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial x} \right)$$

- Posmične deformacije

$$\frac{1}{2} \gamma_{xy} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial x} \right) = \varepsilon_{xy}$$

$$\frac{1}{2} \gamma_{xz} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u}{\partial z} + \frac{\partial w}{\partial x} \right) = \varepsilon_{xz} \quad \frac{1}{2} \gamma_{yz} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial v}{\partial z} + \frac{\partial w}{\partial y} \right) = \varepsilon_{yz}$$

Tenzor deformacija

- Rastavljanje asimetričnog tenzora deformacija na simetrični dio koji opisuje čistu deformaciju i antisimetrični dio koji opisuje čistu rotaciju

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial w}{\partial x} \\ \frac{\partial v}{\partial x} & \frac{\partial v}{\partial y} & \frac{\partial w}{\partial y} \\ \frac{\partial w}{\partial x} & \frac{\partial w}{\partial y} & \frac{\partial w}{\partial z} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial u}{\partial x} & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial y} \right) & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial z} \right) \\ \frac{1}{2} \left(\frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial y} \right) & \frac{\partial v}{\partial y} & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial z} \right) \\ \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial z} \right) & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial z} \right) & \frac{\partial w}{\partial z} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial v}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial y} \right) & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial z} \right) \\ \frac{1}{2} \left(\frac{\partial v}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial y} \right) & 0 & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial y} - \frac{\partial v}{\partial z} \right) \\ \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial z} \right) & \frac{1}{2} \left(\frac{\partial w}{\partial y} - \frac{\partial v}{\partial z} \right) & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} \varepsilon_x & \varepsilon_{xy} & \varepsilon_{xz} \\ \varepsilon_{xy} & \varepsilon_y & \varepsilon_{yz} \\ \varepsilon_{xz} & \varepsilon_{yz} & \varepsilon_z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & \omega_{xy} & \omega_{xz} \\ \omega_{yx} & 0 & \omega_{yz} \\ \omega_{zx} & \omega_{zy} & 0 \end{bmatrix}$$

Uvjeti ravnoteža sila i momenata

- Uvjet ravnoteže sila

$$\frac{\partial \sigma_x}{\partial x} + \frac{\partial \tau_{yx}}{\partial y} + \frac{\partial \tau_{zx}}{\partial z} + X = 0$$

$$\frac{\partial \tau_{xy}}{\partial x} + \frac{\partial \sigma_y}{\partial y} + \frac{\partial \tau_{zy}}{\partial z} + Y = 0$$

$$\frac{\partial \tau_{xz}}{\partial x} + \frac{\partial \tau_{yz}}{\partial y} + \frac{\partial \sigma_z}{\partial z} + Z = 0$$

- Uvjet ravnoteže momenata

$$\tau_{xy} = \tau_{yx} \quad \tau_{xz} = \tau_{zx} \quad \tau_{yz} = \tau_{zy}$$

Veze između komponenta napreznaja i deformacija

- Prema linearnoj teoriji elastičnosti, veze između komponenta napreznaja i komponenta deformacija ostvarene su preko linearnih funkcija u obliku polinoma uvođenjem fizikalnih svojstava materijala kao npr.

$$\sigma_x = C_{10} + C_{11}\epsilon_x + C_{12}\epsilon_y + C_{13}\epsilon_z + C_{14}\epsilon_{xy} + C_{15}\epsilon_{yz} + C_{16}\epsilon_{xz}$$

$$\sigma_y = C_{20} + C_{21}\epsilon_x + C_{22}\epsilon_y + C_{23}\epsilon_z + C_{24}\epsilon_{xy} + C_{25}\epsilon_{yz} + C_{26}\epsilon_{xz}$$

...

$$\tau_{xz} = C_{60} + C_{61}\epsilon_x + C_{62}\epsilon_y + C_{63}\epsilon_z + C_{64}\epsilon_{xy} + C_{65}\epsilon_{yz} + C_{66}\epsilon_{xz}$$

- Matrica koeficijenata sadrži ukupno 36 nepoznanica od kojih je za materijal pune anizotropije potrebno poznavati 21

Veze između komponenta napreznaja i deformacija

- Matrica koeficijenata za materijal potpune izotropije, odnosno jednakih vrijednosti u sva tri ortogonalna smjera

$$\begin{bmatrix} C_{11} & C_{12} & C_{12} & 0 & 0 & 0 \\ C_{12} & C_{11} & C_{12} & 0 & 0 & 0 \\ C_{12} & C_{12} & C_{11} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & C_{44} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & C_{44} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & C_{44} \end{bmatrix}$$

- Lameovi koeficijenti

$$C_{11} = \lambda + 2\mu \quad C_{12} = \lambda \quad C_{44} = (C_{11} - C_{12}) = 2\mu$$

$$\lambda = \frac{\nu \cdot E}{(1 + \nu) \cdot (1 - 2\nu)} \quad \mu = G = \frac{E}{2(1 + \nu)}$$

Veze između komponenta napreznaja i deformacija

- Fizičke jednadžbe (I grupa)

$$\sigma_x = \frac{E}{(1 + \nu) \cdot (1 - 2\nu)} [(1 - \nu)\epsilon_x + \nu(\epsilon_y + \epsilon_z)] \quad \tau_{xy} = 2G \cdot \epsilon_{xy}$$

$$\sigma_y = \frac{E}{(1 + \nu) \cdot (1 - 2\nu)} [(1 - \nu)\epsilon_y + \nu(\epsilon_z + \epsilon_x)] \quad \tau_{yz} = 2G \cdot \epsilon_{yz}$$

$$\sigma_z = \frac{E}{(1 + \nu) \cdot (1 - 2\nu)} [(1 - \nu)\epsilon_z + \nu(\epsilon_x + \epsilon_y)] \quad \tau_{zx} = 2G \cdot \epsilon_{zx}$$

Veze između komponenta napreznja i deformacija

- Fizičke jednačbe (II grupa)

$$\varepsilon_x = \frac{1}{E} \cdot [\sigma_x - \nu \cdot (\sigma_y + \sigma_z)] \quad \varepsilon_{xy} = \frac{\tau_{xy}}{2G}$$

$$\varepsilon_y = \frac{1}{E} \cdot [\sigma_y - \nu \cdot (\sigma_z + \sigma_x)] \quad \varepsilon_{yz} = \frac{\tau_{yz}}{2G}$$

$$\varepsilon_z = \frac{1}{E} \cdot [\sigma_z - \nu \cdot (\sigma_x + \sigma_y)] \quad \varepsilon_{zx} = \frac{\tau_{zx}}{2G}$$

Jednačbe neprekinutosti (kompatibilnosti)

- Jednačbe neprekinutosti (I i II grupa)

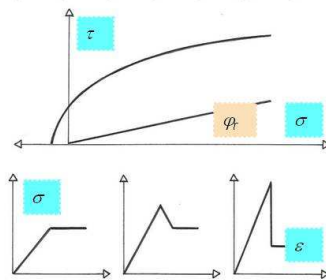
$$2 \frac{\partial^2 \varepsilon_{xy}}{\partial x \partial y} = \frac{\partial^2 \varepsilon_x}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 \varepsilon_y}{\partial x^2} \quad \frac{\partial^2 \varepsilon_x}{\partial y \partial z} = \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial \varepsilon_{xy}}{\partial z} - \frac{\partial \varepsilon_{yz}}{\partial x} + \frac{\partial \varepsilon_{zx}}{\partial y} \right)$$

$$2 \frac{\partial^2 \varepsilon_{yz}}{\partial y \partial z} = \frac{\partial^2 \varepsilon_y}{\partial z^2} + \frac{\partial^2 \varepsilon_z}{\partial y^2} \quad \frac{\partial^2 \varepsilon_y}{\partial z \partial x} = \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{\partial \varepsilon_{xy}}{\partial z} + \frac{\partial \varepsilon_{yz}}{\partial x} - \frac{\partial \varepsilon_{zx}}{\partial y} \right)$$

$$2 \frac{\partial^2 \varepsilon_{zx}}{\partial x \partial z} = \frac{\partial^2 \varepsilon_z}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \varepsilon_x}{\partial z^2} \quad \frac{\partial^2 \varepsilon_z}{\partial x \partial y} = \frac{\partial}{\partial z} \left(-\frac{\partial \varepsilon_{xy}}{\partial z} + \frac{\partial \varepsilon_{yz}}{\partial x} + \frac{\partial \varepsilon_{zx}}{\partial y} \right)$$

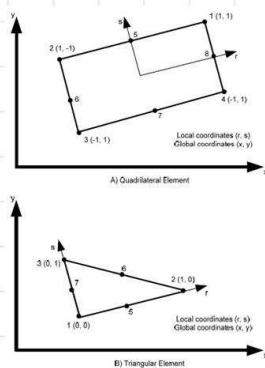
Teorija plastičnosti

- Dio matematičke fizike kojom se pokušavaju izraziti međusobne ovisnosti napreznja i deformacija u neelastičnom području, odnosno u području plastičnih deformacija
- Prag između elastičnog i plastičnog područja zadaje se kriterijem čvrstoće
- Deformacije nisu jednoznačno određene jer su znatno složeniji odnosi između napreznja i deformacija u plastičnom području

Rješavanje sustava metodom konačnih elemenata

- Uvođenje konačnog elementa (četverokutnog i trokutnog sa ili bez sekundarnih točaka)
- Uvođenje pomaka točaka kao veličine polja:
 $\{U\}$ – vektor x pomaka i
 $\{V\}$ – vektor y pomaka točaka konačnog elementa
- Definicija interpolacijskih funkcija N u točkama:
 $\langle N \rangle$ – redni vektor interpolacijskih funkcija

Rješavanje sustava metodom konačnih elemenata

- Distribucija pomaka unutar konačnog elementa
 $u = \langle N \rangle \{U\} \quad v = \langle N \rangle \{V\}$
- Definicija relativnih deformacija i matrice deformacija $[B]$

$$\varepsilon_x = \frac{\partial u}{\partial x} = \langle \frac{\partial N}{\partial x} \rangle \{U\} \quad \varepsilon_y = \frac{\partial v}{\partial y} = \langle \frac{\partial N}{\partial y} \rangle \{V\}$$

$$\gamma_{xy} = \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial v}{\partial x} = \langle \frac{\partial N}{\partial y} \rangle \{U\} + \langle \frac{\partial N}{\partial x} \rangle \{V\}$$

$$\varepsilon = [B] \begin{Bmatrix} U \\ V \end{Bmatrix}$$

Rješavanje sustava metodom konačnih elemenata

- Matrica koeficijenata

$$[C] = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} \begin{bmatrix} 1-\nu & \nu & \nu & 0 \\ \nu & 1-\nu & \nu & 0 \\ \nu & \nu & 1-\nu & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1-2\nu}{2} \end{bmatrix}$$

- Konstitucijski zakon za slučaj dvodimenzionalnog stanja deformacija ($\varepsilon_z=0$)

$$\{\sigma\} = [C]\{\varepsilon\} \quad \begin{pmatrix} \sigma_x \\ \sigma_y \\ \sigma_z \\ \tau_{xy} \end{pmatrix} = [C] \cdot \begin{pmatrix} \varepsilon_x \\ \varepsilon_y \\ \varepsilon_z \\ \gamma_{xy} \end{pmatrix}$$

Rješavanje sustava metodom konačnih elemenata

- Jednadžba konačnog elementa

$$\int_V [B]^T [C] [B] \cdot dV \cdot \begin{Bmatrix} u \\ v \end{Bmatrix} = b \int_V \langle N \rangle^T dV + p \int_A \langle N \rangle^T dA + \{F_n\}$$

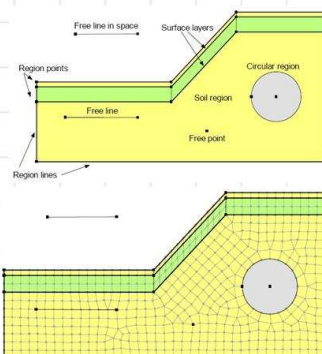
- b - sile jedinične težine materijala (ρg)
- p - površinski tlak
- $\{F_n\}$ - koncentrirane sile u čvorovima
- Integracija jednadžbe konačnog elementa u programu SIGMA/W odvija se Gauss-Legendre metodom numeričke integracije
- Rješavanje globalnog sustava jednadžbi u programu SIGMA/W moguće je direktnom metodom (Gaussova metoda eliminacije) i metodom komprimiranja matrice

Postavljanje modela i zadavanje ulaznih veličina

- Postavljanje modela
  - Postavljanje geometrije modela
  - Diskretizacija modela - podjela modela na određeni (konačni) broj elemenata jednostavnih geometrija
  - Određivanje karakteristika konačnih elemenata
- Zadavanje posebnih konstrukcija i mreža konačnih elemenata
  - Gredni i štapni elementi
  - Interface elementi
  - Mreža površinskih i produljenih rubnih elemenata
- Odabir modela materijala i zadavanje pripadnih značajki
- Zadavanje rubnih uvjeta

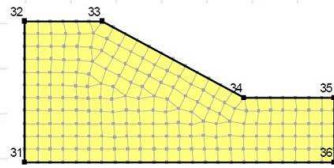
Postavljanje modela

- Postavljanje geometrije modela
  - Zadavanje točaka
  - Kreiranje poligona
  - Kreiranje slobodnih linija i točaka
- Diskretizacija modela
  - Određivanje vrste mreže i vrste konačnih elemenata
  - Određivanje gustoće mreže

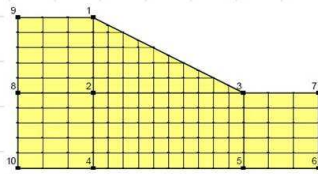

Vrste mreža

- ❑ Mješovita nestrukturirana mreža konačnih elemenata četverokutnih i trokutnih oblika

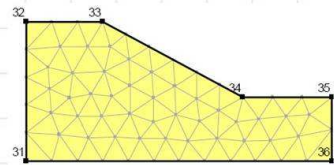

- ❑ Mješovita strukturirana mreža konačnih elemenata četverokutnih, trapeznih i trokutnih oblika

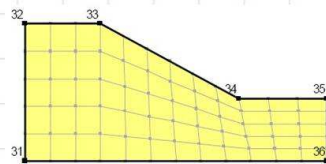

Vrste mreža

- ❑ Nestrukturirana mreža trokutnih elemenata

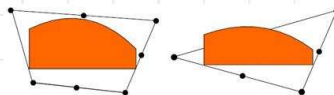
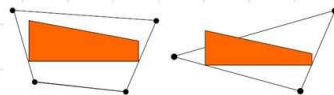

- ❑ Kvadratna mreža četverokutnih elemenata

Karakteristike konačnih elemenata

- ❑ Oblik i red konačnih elemenata određuju broj čvornih točaka
- ❑ Stupanj slobode određen je brojem primarnih varijabli
- ❑ Distribucija primarnih varijabli ovisi o redu konačnog elementa
- ❑ Ukupan broj jednadžbi sustava direktno ovisi o broju čvornih točaka i stupnju slobode
- ❑ Sekundarne varijable određuju se u Gaussovima točkama integracije

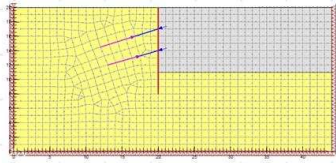

Zadavanje posebnih konstrukcija i mreža konačnih elemenata

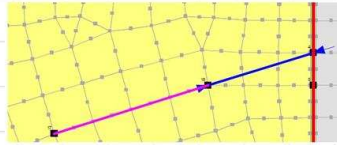
Gredni elementi

- Sastavni dio mreže konačnih elemenata duž cijele dužine segmenta
- Normalna krutost
- Krutost na savijanje

Štapni elementi

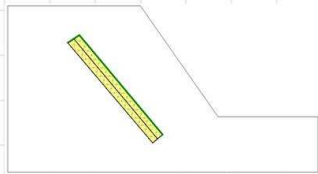
- Sastavni dio mreže konačnih elemenata samo preko čvornih točaka segmenta
- Normalna krutost

Zadavanje posebnih konstrukcija i mreža konačnih elemenata

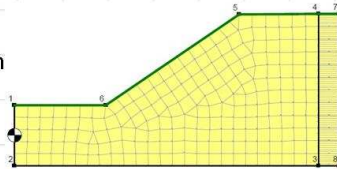
Klizni elementi (model klizne plohe, diskontinuitet)

- Klizni element pridružen određenoj liniji
- Klizni element pridružen elementima mreže generiranih uz određenu liniju

Mreža površinskog sloja

Mreža s produljenim rubnim elementima

Konstitutivni modeli materijala

- Null model – koristi se za materijal koji se isključuje iz proračuna
- Linearno elastični modeli
  - Izotropno elastičan model
  - Anizotropno elastičan model
- Nelinearno elastičan (hiperboličan) model
- Elasto-plastičan model
- Cam-clay model
- Model klizne plohe
- Dodatni model – posebno definirani model od strane korisnika

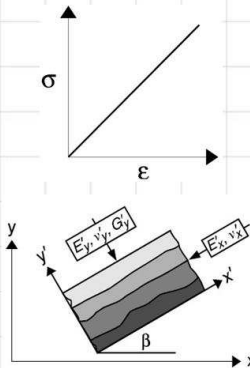
Linearno elastični modeli

- Izotropno elastičan model materijala

- Modul elastičnosti E
- Poissonov koeficijent ν

- Anizotropno elastičan model materijala

- Moduli elastičnosti E_x, E_y
- Poissonovi koeficijenti ν_x, ν_y
- Modul smicanja G_{xy}
- Kut ravnine anizotropije β

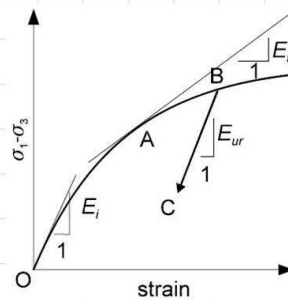

Nelinearno elastičan (hiperbolični) model

- Početni modul elastičnosti E_i koji funkcijski ovisi o naprežanju σ_3

- Tangentni modul elastičnosti E_t koji funkcijski ovisi o početnom modulu E_i , posmičnoj čvrstoći i mobiliziranoj posmičnoj vrijednosti

- Modul rasterećenja-opterećenja E_{ur} koji se uzima kao početni modul elastičnosti E_i

Elasto-plastičan model

- Deformabilnost

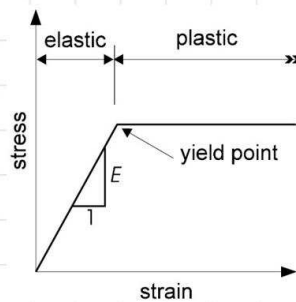
- Modul elastičnosti E
- Poissonov koeficijent ν

- Kriterij tečenja

- Kohezija c
- Kut unutarnjeg trenja φ
- Kut dilatacije ψ

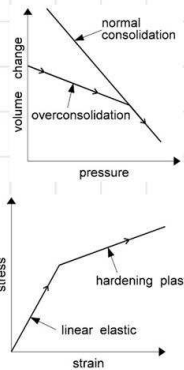
- Razvoj deformacija ϵ_p definira se preko funkcije plastičnog potencijala

- Mogućnost promjene parametara u kapilarnom području

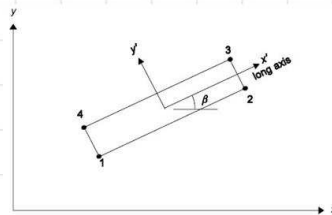
Cam-clay model

- Deformabilnost
  - Nagib linije normalne konsolidacije λ
  - Nagib linije prekonsolidacije κ
  - Poissonov koeficijent ν
  - Početna vrijednost koeficijenta pora e_0
- Kriterij očvršćivanja
  - Nagib linije kritičnog stanja u p-q dijagramu M
- Stupanj prekonsolidacije OCR

Model klizne plohe

- Deformabilnost
  - Normalna krutost elementa K_n
  - Tangencijalna ili posmična krutost elementa K_t
- Nagib klizne plohe β

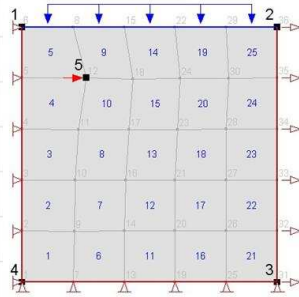

Rubni uvjeti

- Svrha rubnih uvjeta – postavljanje fizikalnih i projektnih uvjeta u kojima se promatrani model nalazi
- Pozicije definiranja rubnih uvjeta – točke i linije po rubu modela te slobodne točke i linije unutar mreže konačnih elemenata
- Vrste rubnih uvjeta
  - Osnovni rubni uvjeti – odnose se na uvjete koji se zadaju preko primarnih varijabli (pomaci i sile)
  - Izvedeni rubni uvjeti – odnose se na uvjete koji se zadaju preko sekundarnih varijabli (naprezanja i tlak)
- Stalni i promjenjivi rubni uvjeti tijekom faza proračuna

Rubni uvjeti

- Pomaci
  - Zadani pomaci u smjeru osi x ili y
  - Nulti pomaci ili pričvršćenje točaka u smjeru x i y
- Sile
  - U smjeru osi x
  - U smjeru osi y
- Naprezanja
  - Normalna ili posmična
  - Horizontalna ili vertikalna
- Tlak vode

Vrste proračuna

- Proračun "in situ" ili početnog stanja naprezanja – proračun za primarno stanje naprezanja, odnosno opterećenja od vlastite težine materijala, u kojem se za izračun vrijednosti vertikalnih i horizontalnih naprezanja koristi samo gustoća materijala i Poissonov koeficijent
- Proračun opterećenja i deformacija – proračun naprezanja i deformacija uslijed promjena opterećenja, svojstva materijala, izgradnje ili iskopa te uvjeta u kojima se promatrani model nalazi
  - Zadavanje početnog stanja s obzirom na uvjete naprezanja, deformacija i pornog pritiska (najčešće pomoću rješenja za početno stanje ili posebnog zadavanja)

Vrste proračuna

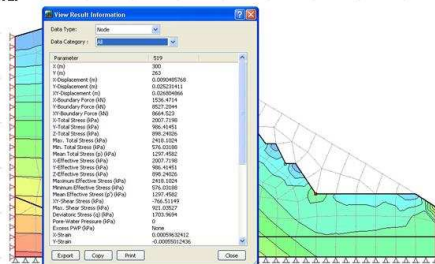
- Zadavanje dodatnih opterećenja i konstrukcija, promjena svojstva materijala te uvjeta s obzirom na stanje naprezanja i deformacija te promjena rubnih uvjeta
- Posebni tip proračuna kao što je preraspodjela naprezanja u slučaju elasto-plastičnog materijala, kad se u pojedinim točkama dobivaju naprezanja veća od čvrstoće materijala, ili dinamičkih opterećenja
- Simultani (udvojeni) proračuni – višefazni naizmjenični proračuni, kao na primjer proračun procjeđivanja te naprezanja i deformacija u slučaju procesa konsolidacije

Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Izvješće tijekom i nakon provedbe proračuna
- Pregled izračunatih vrijednosti u pojedinim čvornim točkama na karakterističnim pozicijama modela
  - Provjera zadanih vrijednosti u točkama rubnih uvjeta
  - Pregled i ocjena izračunatih vrijednosti najznačajnijih veličina
- Kreiranje grafičkih prikaza rješenja karakterističnih veličina
  - Grafički prikazi raspodjela (naprezanja, deformacija, pomaka, pornih pritisaka,...)
  - Vektori pomaka i deformacija mreže modela
  - Dijagrami izračunatih vrijednosti za odabrani niz točaka
- Vrednovanje (ocjena) dobivenih rezultata proračuna u odnosu na postavke i zakonitosti teorije elastičnosti i plastičnosti, modela materijala te fizikalnih uvjeta

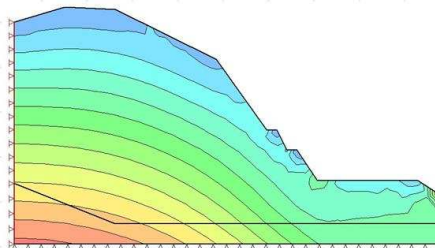
Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Pregled izračunatih vrijednosti u pojedinim čvornim točkama na karakterističnim pozicijama modela

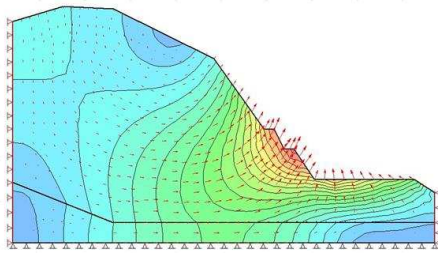
Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Raspodjela naprezanja σ_1' (ukupna, efektivna, σ_x , σ_y , τ_{xy} , σ_1 , σ_2 , τ_{12})

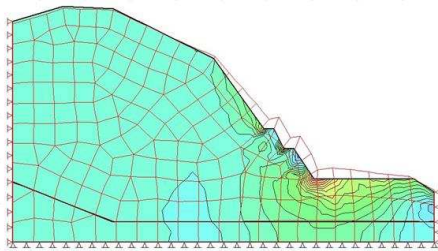
Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Raspodjela pomaka točaka u_x, v_y ($u_{x,r}, v_{y,r}, u_x, v_y$) s prikazom vektora pomaka

Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Raspodjela deformacija materijala ϵ_{xy} ($\epsilon_{x,r}, \epsilon_{y,r}, \epsilon_{xy}$) s prikazom deformirane mreže modela

Prikaz i vrednovanje rezultata proračuna

- Dijagrami izračunatih vrijednosti za odabrane točke ili niz točaka

